

14 грудня 2015 р. виповнилось 80 років від дня народження **Юрія Сергійовича Шемшученка** – відомого в Україні та поза її межами правознавця, організатора української юридичної науки і освіти, директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, академіка НАН України і Національної академії правових наук України, Заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки.

Ю. С. Шемшученко народився 14 грудня 1935 р. у старовинному місті Глухові Чернігівської (тепер – Сумської) області в робітничій сім'ї. З 1944 по 1954 р. навчався у Глухівській середній школі № 2. Потім була строкова військова служба, а далі – навчання на юридичному факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (1957–1962) і робота в органах прокуратури Сумської області.

З 1966 по 1969 р. Ю. С. Шемшученко навчався в аспірантурі Сектору (з червня 1969 р. – Інституту) держави і права АН УРСР, керівником якого був відомий вчений-міжнародник, академік АН УРСР В. М. Корецький. Після успішного захисту кандидатської дисертації Ю. С. Шемшученко усе своє свідоме життя пов'язав з Інститутом. Тут

він пройшов шлях від молодшого наукового співробітника – до директора цієї наукової установи (з 1988 р.).

На посаді директора Інституту вчений виявив здібності вмілого організатора юридичної науки з притаманним йому відчуттям нових, прогресивних ідей, спрямованих на розбудову української державності та правової системи України. Ю. С. Шемшученко очолює Раду з координації фундаментальних правових досліджень НАН України. За його редакцією видано праці другого президента Всеукраїнської Академії наук М. П. Василенка. Ю. С. Шемшученко чимало зробив для удосконалення правового статусу НАН України. Вчений був ініціатором і організатором підготовки та видання 6-томної «Юридичної енциклопедії» (1996–2004) та 10-томної «Антології української юридичної думки» (2002–2005), Великого енциклопедичного юридичного словника. Зараз під його керівництвом готується до видання 3-томна «Енциклопедія міжнародного права».

Ю. С. Шемшученко – активний учасник конституційного процесу. Він входив до складу Конституційної комісії Верховної Ради України і робочої групи з розробки проекту Конституції України 1996 р., а також був членом Комісії з підготовки змін до Конституції України та інших законопроектів (2000) та Національної конституційної ради (2008), Конституційної Асамблеї. Наразі активно працює у складі Конституційної комісії щодо внесення змін і до-

повнень до Конституції України. Протягом десяти років (1994–2004) очолював Комісію з питань громадянства при Президентіві України. Є членом Секції суспільних наук Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки (з 1993 р.).

Активною є й міжнародно-правова діяльність Юрія Сергійовича. Він є експертом Ради Європи, членом Міжнародного арбітражного суду, Міжнародної ради з права навколишнього середовища, Комісії екологічного права Міжнародного союзу захисту природи, почесним членом Інституту правових досліджень Польської академії наук, членом Міжнародної академії порівняльного права, був учасником багатьох міжнародних наукових конференцій, членом делегації України на сесіях Генеральної Асамблеї ООН. З 1998 р. Ю. С. Шемшученко очолює Міжнародний центр космічного права НАН України. За його редакцією видано багатотомник «Космічне законодавство країн світу». Він є автором підручника «Космічне право». Вченого обрано членом Міжнародної академії астронавтики (2006).

Ю. С. Шемшученко бере активну участь у громадському житті України. Він стояв біля витоків утвореної 1991 р. Української асоціації політологів і був першим її президентом. Ініціював і організував створення професійної громадської правничої організації – Спілки юристів України (зараз – Союз юристів

України). Був першим її головою (1991–1993).

Вчений особисто підготував понад 30 докторів і кандидатів юридичних наук. Творчу спадщину Ю. С. Шемшученка становлять близько 900 наукових і публіцистичних праць, у тому числі понад 35 індивідуальних і колективних монографій з актуальних проблем конституційного, адміністративного, екологічного, космічного та деяких інших галузей права, теорії та історії держави і права тощо.

Життя вченого не обмежується суто професійною науковою та освітньою діяльністю. Він захоплюється історичною і мемуарною літературою, образотворчим мистецтвом, підтримує тісні зв'язки зі своїми земляками, очолює Глухівське відділення Сумського земляцтва у Києві.

Ю. С. Шемшученко є людиною широкого кругозору і демократичних переконань. Він цілеспрямований і працьовитий, толерантний у відносинах зі своїми друзями і колегами.

Президія Національної академії правових наук України та редколегія «Вісника Національної академії правових наук України» сердечно вітають вельмишановного **Юрія Сергійовича Шемшученка** з ювілеєм та бажають міцного здоров'я, благополуччя, невичерпної енергії, оптимізму, сил та на снаги для нових звершень на професійній ниві та подальших творчих успіхів.